

Nr 302.

Godkänd av första kammaren den 9 juni 1922.

Godkänd av andra kammaren den 9 juni 1922.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående vissa framställningar rörande elfte huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtanden nr 19, 21, 32, 42 och 52 samt memorial nr 29 och 30.)

Till Konungen.

A. **Civila pensionsväsendet.**

1:o) I en till riksdagen den 17 februari 1922 avlåten proposition nr 130 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att understöd jämlikt grunderna den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete må beredas efterlevande till genom drunkning den 1 september 1918 omkomne sadelmakaren Karl Johan Olof Gustafsson.

Med hänsyn till i ärendet anförda omständigheter har även riks-
Bihang till riksdagens protokoll 1922. 14 saml. Nr 302.

dagen ansett billigt, att understöd av statsmedel beredes de efterlevande till sadelmakaren Gustafsson, och får riksdagen, under erinran om tidigare i liknande fall fattade beslut, anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

2:o) I en till riksdagen avlåten, den 10 februari 1922 dagtecknad proposition nr 99 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra slöjdlärarynnan vid Gävle folkskolor Nanna Ulrika Karolina Elfstrand må — utan hinder av den omständigheten att hon först efter den 1 januari 1920 förklarats berättigad till understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt — erhålla förhöjning i det till henne utgående understödet å 450 kronor årligen med ett belopp som med 300 kronor överstiger hälften av detta understöd, eller med 525 kronor, räknat från den 1 december 1920.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts har riksdagen ansett sig böra medgiva en förhöjning av det till Nanna Ulrika Karolina Elfstrand utgående understödet, på sätt bestämmes i övergångsstadgandena till kap. IV i reglementet för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., oaktat hon icke före den 1 januari 1920 förklarats berättigad till understöd.

Riksdagen har sålunda bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

3:o) I en den 3 mars 1922 dagtecknad proposition nr 119 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att en var av förutvarande lärarinnorna Christina Elisabeth Arfwidsson, Jenny Isabella Lamberg, Emilia Gustafva Carlquist och Gustafva Elisabeth Bergman må utan hinder därav, att hon icke uppfyller alla för erhållande av tilläggs pension enligt kungörelsen den 31 december 1917 (nr 965) angående tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna stadgade villkor, kunna för tid efter utgången av år 1921 komma i åtnjutande av tilläggs pension, beräknad enligt grunder, som angivas i berörda kungörelse samt i kungörelsen den 18 november 1921 (nr 702) angående ändring i vissa delar av förstnämnda kungörelse.

Under erinran, att de tre senaste årens riksdagar beviljat tilläggs pensioner åt vissa förutvarande lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, att utgå efter enahanda grunder som de här föreslagna

och utan hinder därav, att ifrågavarande f. d. befattningshavare icke uppfyllt alla för tilläggs pensions erhållande stadgade villkor, får riksdagen, som vid granskning av Eders Kungl. Maj:ts förslag icke funnit anledning till erinran mot detsamma, anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

4:o) I en till riksdagen avlåten proposition, nr 80, har Eders Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen bemyndiga Eders Kungl. Maj:ts att till reglementet den 31 december 1919 (nr 878) för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. göra sådant tillägg, att de rättigheter och skyldigheter, vilka jämlikt kungörelsen den 22 juni 1920 (nr 380) angående tillägg till samma reglemente tillkomma befattningshavare hos hushållningssällskap och dem underlydande institutioner, må tillkomma jämväl befattningshavare vid sådana statsunderstödda kemiska stationer och frökontrollanstalter, som icke lyda under hushållningssällskap.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

5:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, att »riksdagen måtte medgiva distriktsveterinären E. A. Bergstrands änka Hilma Bergstrand, född Åslund, att mot erläggande av vederbörlig engångsavgift till statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. erhålla pension från anstalten såsom om mannen vunnit delaktighet i densamma med ingången av år 1920».

Då Bergstrand vid sin död icke var delägare i statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., är hans efterlämnade änka icke berättigad att erhålla pension från nämnda anstalt. Med hänsyn till mannens långa verksamhet såsom distriktsveterinär och övriga föreliggande omständigheter finner riksdagen emellertid synnerligen behjärtansvärt, att genom statens ingripande beredes henne något understöd, och har riksdagen ansett detta böra ske på sätt i motionen ifrågasatts, vilket jämväl överensstämmer med förlidet års riksdags beslut i två liknande fall.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen med bifall till förevarande motion medgivit, att avlidne distriktsveterinären E. A. Bergstrands änka Hilma Bergstrand, född Åslund, må mot erläggande av vederbörlig engångsavgift till statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. erhålla pension från anstalten, såsom om mannen vunnit delaktighet i densamma med ingången av år 1920.

B. Militära pensionsväsendet.

6:o) I en till riksdagen den 20 januari 1922 avlåten proposition, nr 23, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förre verkmästaren å månadslönarstat vid flottans varv i Karlskrona Karl Andersson Terning må, räknat från och med den 1 juli 1921, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring med ett belopp av 910 kronor för år räknat, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen och i samma ordning som fyllnadspension.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

7:o) I en till riksdagen den 20 januari 1922 avlåten proposition, nr 24, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. sergeanten av första klassen vid Norra skånska infanteriregementet J. Johansson må från och med den 1 maj 1921 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,010 kronor för år räknat, att åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén och utgå från anslag, som för beredande av sådan pensionsförbättring beviljats eller kan komma att beviljas.

Riksdagen har på i statsrådsprotokollet anförda skäl bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

8:o) I en till riksdagen den 3 februari 1922 avlåten proposition, nr 51, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att envar av f. d. tygverkmästaren vid artilleriets fabriker och tyganstalter I. A. Wennerholm och tygverkmästaren vid samma fabriker och anstalter C. E. Åkerlind må, Wennerholm från och med den 1 november 1921 och Åkerlind från och med dagen näst efter den, under vilken han efter uppnådd åldersgräns avgår från sin innehavande beställning, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,250 kronor för år räknat, att åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén och utgå från anslag, som för beredande av sådan pensionsförbättring beviljats eller kan komma att beviljas.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till riksdagen avlåten proposition, nr 58, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 februari 1922 föreslagit riksdagen medgiva, »att till den i följd av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring, avlidne korpralen Carl Robert Johanssons änka Naëmi Johansson, född Hammargren, och makarnas två minderåriga barn må — utan hinder därav, att korpralen Johansson avlidit efter utgången av den tid av två år från det sjukdomen blev känd, som angivits i § 4 av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, sådant detta författningsrum ursprungligen lydte — från beväringmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill de enligt grunderna för nämnda förordning kunna anses berättigade».

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 58 har av riksdagen bifallits.

10:o) I en inom riksdagen väckt motion, har hemställts, »att riksdagen måtte medgiva, att f. d. majoren vid kungl. Vaxholms kustartilleriregemente Peder Gustaf Reinhold Fellenius må erhålla pensionsförbättring enligt de i kungörelsen den 29 augusti 1919 stadgade grunder, utan hinder därav, att han vid avgången icke var i åtnjutande av tillfällig löneförbättring».

Av vad som anförts i motionen ävensom av tillgängliga handlingar framgår, att Fellenius, som den 23 september 1920 uppnådde den för rätt till pension jämte fyllnadspension såsom major vid kustartilleriet stadgade levnadsåldern och då var i åtnjutande av tillfällig löneförbättring, varit berättigad att erhålla pensionsförbättring enligt kungörelsen den 29 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid marinen, därest han vid nyssnämnda tidpunkt erhållit avsked från sin beställning. Fellenius, som ägde rätt till ett s. k. respitår, ingav emellertid ansökan om avsked först i april månad 1921, och då han under tiden av kontrollstyrelsen inkallats till tjänstgöring såsom överkontrollör vid brännvins- och maldryckstillverkningen i Värmlands län och härigenom gått förlustig rätten till tillfällig löneförbättring, kunde han vid avskedstagandet i april 1921 på grund av bestämmelsen i § 4 av berörda kungörelse, att ifrågavarande pensionsförbättring tillkommer endast den, som vid avgången åtnjuter tillfällig löneförbättring

enligt av riksdagen år 1918 eller senare godkända grunder, icke komma i åtnjutande av den pensionsförbättring av 1,300 kronor för år, vartill han eljest varit berättigad. En av Fellenius hos Eders Kungl. Maj:t gjord ansökning härom föranledde icke någon åtgärd.

Av vad i ärendet förekommit synes det riksdagen uppenbart, att den tillämpning av ifrågavarande bestämmelse, som i förevarande fall ägt rum, vid författningens tillkomst icke varit avsedd. Detta torde även framgå av den motivering för bestämmelsen i fråga, som anförts av arméns och marinens avlöningssakkunniga i deras den 14 februari 1919 avgivna betänkande rörande pensionsförbättring för viss personal vid armén och marinen och vilken även i motionen återgivits. På grund härav finner riksdagen i likhet med motionären det vara obilligt, att Fellenius på grund av dröjsmålet med ingivande av avskedsansökan skall gå förlustig den pensionsförbättring, vartill han eljest varit berättigad. Riksdagen har därför ansett sig böra bifalla motionen.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till förevarande motion medgivit, att f. d. majoren vid Vaxholms kustartilleriregemente Peder Gustaf Reinhold Fellenius må erhålla pensionsförbättring enligt de i kungörelsen den 29 augusti 1919 stadgade grunder, utan hinder därav, att han vid avgången icke var i åtnjutande av tillfällig löneförbättring.

11:o) I en till riksdagen den 10 mars 1922 avlåten proposition nr 133 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att verkmästaren å månadslönarstat vid flottans varv i Stockholm Otto Hjalmar Mansnerus må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring med ett belopp av 1,155 kronor 60 öre för år räknat, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen och i samma ordning som fyllnadspension.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och anmäler sålunda, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

12:o) I en den 10 mars 1922 avlåten proposition nr 135 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre båtsmännen vid Blekinge 1:a kompani nr 136 August Pålsson Sandberg och vid Norrlands 3:e kompani nr 81 Johan Ålander Berg må tilldelas pension, såsom hade de tjänat kronan tjugo år från tjugo års ålder.

Under erinran om riksdagens tidigare i liknande fall fattade beslut får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

13:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 193 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att extra biträdet hos flottans pensionskassa Marie Louise Pihlgard må från och med månaden näst efter den, varunder hon entledigas från sin anställning hos pensionskassan, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 640 kronor.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna finner även riksdagen det vara billigt, att Pihlgard beredes pension, då hon lämnar sin anställning hos flottans pensionskassa; och har riksdagen icke funnit anledning till erinran mot det föreslagna pensionsbeloppet. I fråga om sättet för pensionens bestridande har riksdagen emellertid på de av statskontoret anförda skäl funnit sig böra besluta, att beloppet skall utgå av pensionskassans egna medel.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, medgivit, att extra biträdet hos flottans pensionskassa Marie Louise Pihlgard må från och med månaden näst efter den, varunder hon entledigas från sin anställning hos pensionskassan, under sin återstående livstid av kassans medel uppbära en årlig pension av sexhundrafyrtio kronor.

14:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 201 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att marinintendenten av 1:a graden vid marinintendenturkåren Karl Hugo Leonard Nordström må, efter det han erhållit avsked från sin anställning vid nämnda kår, uppbära pensionsförbättring till belopp av 952 kronor 50 öre för år intill uppnådda 65 levnadsår samt därefter till belopp av 1,270 kronor för år, att utgå från anslag, som är eller må vara beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen, och i samma ordning som fyllnadspension.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

C. Allmänna indragningsstaten.

I. Ang. justitiedepartementet.

15:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, att riksdagen ville medgiva, »att vaktkonstapelsänkan Karolina Charlotta Ulrika Johansson, född Neukammar, må, så länge hon förbliver i sitt änkestånd, från och med den 1 januari 1922 å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 240 kronor».

Riksdagen har vid flera föregående tillfällen beviljat pensioner av statsmedel åt efterlämnade änkor efter avlidna vaktkonstaplar i fångvårdens tjänst, vilka vid sin död icke varit delaktiga i civilstatens änke- och pupillkassa. På grund härav har riksdagen medgivit, att sådan pension må beredas även änkan Johansson; och har pensionen, såsom tillförne i liknande fall skett, bestämts till 240 kronor årligen.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att vaktkonstapeln Karl Johan Johanssons änka Karolina Charlotta Ulrika Johansson, född Neukammar, må, så länge hon förbliver i sitt änkestånd, från och med den 1 januari 1922 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av tvåhundrafyrtio kronor.

16:o) I en till riksdagen den 3 mars 1922 avlåten proposition nr 154 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre underofficeren vid centralfängelset i Malmö Nils Jönssons änka Mathilda Jönsson må från och med år 1922, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 150 kronor.

Förslaget avser att bereda änkan Jönsson pension till sådant belopp, som skulle hava tillkommit henne, därest mannen varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, vilket belopp emellertid, med hänsyn därtill, att mannen icke erlagt några avgifter till kassan, avrundats nedåt med 18 kronor eller från 168 kronor till 150 kronor. Då emellertid de senaste årens riksdagar i ett stort antal fall beviljat pensioner till änkor efter vaktkonstaplar vid fångvården till årligt belopp av 240 kronor, har riksdagen ansett billigheten bjuda att även i förevarande fall pensionen bestämmas till sistnämnda belopp.

Riksdagen anmäler sålunda, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, medgivit, att förre underofficeren vid centralfängelset i Malmö Nils Jönssons änka Mathilda Jönsson må från och med den 1 januari 1922, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av tvåhundrafyrtio kronor.

II. Ang. utrikesdepartementet.

17:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till riksdagen avlåten proposition, nr 79, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 3 februari 1922, föreslagit riksdagen medgiva, att pressombudet vid beskickningen i London Hugo Ferdinand Vallentins änka Agnes Eliza Mary, född Hartwig, må från och med den 1 april 1921 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 79.

III. Ang. försvarsdepartementet.

18:o) I en till riksdagen den 20 januari 1922 avlåten proposition, nr 22, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att tillsyningsmannen å batterivärn Bollösund inom Karlskrona fästning Carl Fredrik Westin må från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller avsked från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och anmäler sålunda, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

19:o) I en till riksdagen den 27 januari avlåten, till bankoutsrottet hänvisad proposition, nr 29, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att envar av förmannen

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 14 saml. Nr 302.

Carl Gustaf Lindström samt daglönarna Per Johan Eriksson, Carl Magnus Carlsson, David Lindgren, Carl Otto Holmberg, Johan Wernström, Olof Larsson-Gudin, Per Adolf Leonard Johansson, Karl Gustaf Andersson och Carl Johan Wanselius må från och med månaden näst efter den, varunder han erhållit avsked från sin anställning vid flottans varv i Stockholm, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension, Lindström med 550 kronor, Eriksson, Carlsson, Lindgren och Holmberg med 450 kronor, Wernström med 400 kronor samt Larsson-Gudin, Johansson, Andersson och Wanselius med 350 kronor, under iakttagande, att envar av nu ifrågavarande pensionstagare skall vara skyldig att å pensionen och därå belöpande dyrtidstillägg vidkännas avdrag med belopp, som vederbörande uppburit i understöd på grund av i statsrådsprotokollet omförmält brev den 25 november 1921.

Vid granskning av Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen icke funnit anledning till erinran mot detsamma, varför riksdagen anmäler, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

20:o) I en till riksdagen avlåten, den 27 januari 1922 dagtecknad proposition, nr 30, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att löjtnanten vid Positionsartilleriregementet H. Sjöholms änka Ester Sjöholm, född Schoultz, och makarnas minderåriga barn May Ester Harriet och Stig Harry må, utöver dem författningsenligt tillkommande pension och pupilltillägg från arméns nya änke- och pupillkassa, från och med den 1 september 1921 komma i åtnjutande av pensioner å allmänna indragningsstaten, änkan, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, med 1,250 kronor årligen samt vardera av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med 225 kronor årligen, under iakttagande, att å ifrågavarande pensioner och därå belöpande dyrtidstillägg avdrag skall göras med belopp, som må hava utbetalts jämlikt i statsrådsprotokollet omnämnt brev den 22 december 1921.

Under erinran om av riksdagen tidigare fattade beslut i liknande fall får riksdagen, som icke funnit anledning till anmärkning mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

21:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 20 januari 1922 avlåten proposition, nr 31, under punkterna 1:o—

10:o föreslagit, får riksdagen, under erinran jämväl om av riksdagen tidigare fattade beslut i liknande fall, anmäla, att riksdagen medgivit,

a) att sadelmakeriarbetaren vid arméns sadelmakeriverkstad å Fredrikshov Karl Ludvig Holmgren må från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sjuhundra kronor;

b) att skrädderiarbetaren vid Kalmar regemente Gustaf Adolf Edh må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att pensionen jämte vad av honom åtnjutes från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till sammanlagt sjuhundra kronor;

c) att skrädderiarbetaren vid Hallands regemente Johan Alfred Blomgren må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sjuhundra kronor;

d) att skomakeriarbetaren vid Skånska husarregementets intendenturverkstäder Janne Nilsson må från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av niohundra kronor;

e) att gesällen vid arméns intendenturförråds i Stockholm bageriavdelning Carl Edvard Granqvist må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid intendenturförrådet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sexhundra kronor;

f) att parkstäderskan vid krigsskolan Hilda Bröderman må från och med månaden näst efter den, under vilken hon entledigas från sin anställning vid krigsskolan, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av trehundrafemtio kronor;

g) att förre stenarbetaren vid Borghamns kalkstensbrott Carl August Eriksson Pylad må från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av fyrahundra kronor;

h) att envar av tygarbetarna vid Karlsborgs tygstation August Svensson Runnqvist och Gustaf Edvin Dahlqvist må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning

vid tygstationen, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sjuhundra kronor;

i) att skradderiarbetaren vid Upplands artilleriregemente Jakob Stahre må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sexhundra kronor; samt

j) att skradderiarbetaren vid Fälttelegrafkåren Axel Emil Lindqvist må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid kåren, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sexhundra kronor.

22:o) I en till riksdagen den 27 januari 1922 avlåten proposition, nr 37, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förre daglönaren vid flottans varv i Karlskrona August Isidor Reinhold Hallström må från och med den 1 mars 1920 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 520 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och har sålunda bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

23:o) I en till riksdagen den 3 februari 1922 avlåten proposition, nr 52, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att löjtnanten vid Jönköpings regemente G. V. Gabrielsons änka Anna Katarina Gabrielson, född Nilsson, må, utöver henne författningsenligt tillkommande pension från arméns nya änke- och pupillkassa, från och med den 1 augusti 1921, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,250 kronor.

Under erinran att den föreslagna pensionen beräknats efter samma grunder, som tidigare vunnit tillämpning i liknande fall, anmäler riksdagen, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

24:o) I en till riksdagen avlåten, den 10 februari 1922 dagtecknad proposition, nr 66, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att verkmästaren B. J. Ljung-

berg må från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller avsked från sin anställning hos arméns kasernbyggnadsnämnd, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition har av riksdagen bifallits.

25:o) I en till riksdagen avlåten proposition, nr 82, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att avlidne daglönaren vid flottans varv i Karlskrona Gustaf Emrik Aronssons änka Bernhardina Natalia Aronsson, född Karlsson, och makarnas minderåriga barn Greta Viola Elisabet, Karl Gösta Gerhard och Erik Gunnar Vilhelm må från och med den 1 januari 1921 komma i åtnjutande av understöd å allmänna indragningsstaten, änkan, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, med 225 kronor årligen samt ett vart av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med 150 kronor årligen.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts framställning och har förty bifallit Eders Kungl. Maj:ts förvarande proposition nr 82.

26:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen ville bevilja skräddaremästaren Alfred Andersson, Karlsborg, en årlig pension av 600 kronor att utgå från och med innevarande år under hans återstående livstid».

Av handlingarna i ärendet framgår, att Andersson, som är född den 31 oktober 1855, under sammanlagt mer än 34 år varit anställd vid Göta ingenjörkårs verkstad å Karlsborg, därav de senaste tjugu åren såsom mästare vid skrädderverkstaden, att han sedan ett år tillbaka lider av sådan nedsättning i synförmågan, som gör honom varaktigt oförmögen till arbete i sitt yrke, samt att han saknar tillgångar för sitt uppehälle.

Anderssons anställning har icke varit av den art, att den berättigar till pension av statsmedel. Med hänsyn till hans långvariga arbete i statens tjänst har det likväl syntts billigt, att ett understöd av allmänna medel beredes honom, då han av ålder och sjuklighet är oförmögen till vidare arbete. Riksdagen har också tidigare i liknande fall beviljat pensioner. Mot det i motionen föreslagna beloppets storlek har riksdagen icke haft något att erinra. Pensionen har anvisats å allmänna indragningsstaten. Då det icke av handlingarna framgår, huruvida Andersson ännu entledigats från sin anställning, har emellertid beloppet

bestämts att utgå från och med månaden näst efter den, varunder han entledigats, dock tidigast från och med ingången av år 1922.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att skräddaremästaren vid Göta ingenjörkår Alfred Andersson må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigats från sin anställning vid kåren, dock tidigast från och med den 1 januari 1922, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sexhundra kronor.

27:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen måtte bevilja skrädderiförmannen vid intendenturens 2. skrädderiverkstad å Karlsborg, August Kjellberg, en årlig pension av 600 kronor från den dag, han frånträder sin anställning som skrädderiarbetare i kronans tjänst».

Av handlingarna i ärendet framgår, att Kjellberg, som är född den 15 augusti 1858, under sammanlagt något mer än 31 år varit anställd som skrädderiarbetare vid olika, armén tillhörande verkstäder, senast vid intendenturkompaniet å Karlsborg, där han under det sista året fungerat såsom verkstadens föreståndare, att han uppsagt sig till lämnande av sin befattning från och med den 1 juni 1922, att hans kroppskrafter på grund av sjuklighet äro nedsatta, att han är mindre bemedlad samt att han har hustru, som är sjuklig och i behov av ständig tillsyn.

Med hänsyn till Kjellbergs långvariga verksamhet i statens tjänst synes det billigt, att han beredes något understöd av allmänna medel, då han lämnar sin anställning. Det i motionen föreslagna pensionsbeloppet synes med hänsyn till tjänstetiden vara lämpligt avvägt, och har riksdagen fördenskill icke haft något att erinra mot detsamma. Understödet har anvisats att utgå från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att föreståndaren vid intendenturkompaniets å Karlsborg skrädderiverkstad August Kjellberg må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid kompaniet, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sexhundra kronor.

28:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen ville besluta, att understöd skall utgå till änkan Emma Kristina

Karlsson efter samma grunder och till samma belopp som till änka efter underofficer av 3:je graden vid kungl. flottan».

Av tillgängliga handlingar i ärendet inhämtas, att änkan Karlsson, som är född den 30 augusti 1887, sedan den 23 augusti 1920 är anställd såsom sömmerska vid flottans station i Karlskrona med en dagavlönning av 3 kronor 90 öre. Med dyrtidstillägg enligt de för närvarande gällande grunder har hennes månadsavlönning under de senaste månaderna uppgått till omkring 190 kronor. Då hennes man vid sin död innehade befattning, som enligt gällande bestämmelser ej medför någon rätt till familjepension, föreligger icke någon rätt för henne till understöd av statsmedel. Sådant understöd torde ej heller böra ifrågakomma, då hon synes vara fullt arbetsför och alltså i stånd att själv försörja sig. I betraktande av föreliggande omständigheter har riksdagen emellertid ansett billigheten bjuda, att, på sätt riksdagen i några likartade fall beslutit, hjälp av statsmedel beredes i form av uppfostringsbidrag för barnen. Dessa understöd hava bestämts till 100 kronor årligen för vart och ett av barnen, att utgå från och med den 1 januari 1922 till utgången av det år, under vilket barnet uppnår 18 års ålder, samt anvisats från allmänna indragningsstaten.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att vart och ett av avlidne underofficerskorpralen vid 1:a hantverkskompaniet nr 63 Karl Albert Karlssons fem omyndiga barn må från och med den 1 januari 1922 till och med det kalenderår, under vilket barnet uppnår 18 års ålder, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av ett-hundra kronor.

29:o) I en till riksdagen den 3 mars 1922 avlåten proposition nr 98 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

a) I punkt 1:o) av sagda proposition har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att fodermarsken vid Herrevadsklosters remontdepå Ola Hansson Ahlbin må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl.

Maj:ts förslag och har således bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

b) Under punkt 2:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att fodermarsken vid Gudhems remontdepå Karl Johan Larsson må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

Enligt riksdagen tillhandakommet meddelande från försvarsdepartementet har bemälda Larsson numera avlidit. I anledning härav påfordrar Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke någon riksdagens åtgärd, vilket riksdagen härmed får för Eders Kungl. Maj:t anmäla.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till riksdagen avlåten proposition nr 106, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 mars 1922, föreslagit riksdagen bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

a) I punkt 1:o) av sagda proposition har hemställts, att riksdagen må medgiva, att f. d. reservlöjtnanten i flottans reserv Ivar Wilhelm Ripa må från och med den 1 februari 1921 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte den pension, som må tillkomma honom från ränte- och kapitalförsäkringsanstalten i Stockholm, uppgår till sammanlagt 300 kronor.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

b) Under punkt 2:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att f. d. förste marinläkaren i marinen Wilhelm Ludvig Moberg må från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 500 kronor, att tillsvidare utgå från förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

31:o) I en till riksdagen avlåten, den 24 februari 1922 dagtecknad proposition nr 107 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för

samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o och 2:o hemställt.

a) Under punkt 1:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att flaggsömmerskan å ekipagedepartementet vid flottans varv i Stockholm Gustava Charlotta Hildegard Ljunglöf må från och med dagen näst efter den, då hon entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och har alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

b) I punkt 2:o) har hemställts, att riksdagen må medgiva, att sömmerskan å beklädnadsverkstaden vid flottans station i Karlskrona Ingeborg Wiktorina Svensson må från och med dagen näst efter den, då hon entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 450 kronor.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

32:o) I en till riksdagen den 10 mars avlåten proposition nr 134 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. tillförordnade förrådsvaktmästaren Magnus Peter Helfrid må från och med den 1 juli 1921 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att pensionen jämte vad av honom åtnjutes från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till sammanlagt 800 kronor.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

33:o) I en till riksdagen den 10 mars 1922 avlåten proposition nr 136 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att avlidne arbetaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori Olof Vilhelm Åhrlunds änka, Anna Sofia Åhrlund, född Persdotter, må från och med den 1 januari 1922, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av trehundra kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 14 saml. Nr 302.

Under återopande av tidigare utav riksdagen i liknande fall fattade beslut anmäler riksdagen, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

34:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 208 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att vardera av avlidna förra arbetarna vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori Per Axel Erikssons och Carl Erik Erikssons änkor Maria Matilda Eriksson, född Larsdotter, och Clara Erika Eriksson, född Ekström, må, den förra från och med den 1 januari 1922 och den senare från och med den 1 februari samma år, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av trehundra kronor.

Under hänvisning till av riksdagen tidigare fattade beslut i liknande fall får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

35:o) I en till riksdagen den 10 mars avlåten proposition nr 140 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att översten J. V. E. D. af Sandebergs änka Greta af Sandeberg, född Lüning, och makarnas minderåriga barn Elsa Greta Maria, Inga Greta Maria, Hugo Edvard David samt Greta Maria må, utöver dem författningsenligt tillkommande pension och pupilltillägg från arméns nya änke- och pupillkassa, komma i åtnjutande av pensioner å allmänna indragningsstaten, änkan så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd med 900 kronor årligen samt ett vart av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med 225 kronor årligen, att utgå till änkan och de tre förstnämnda barnen från och med den 1 december 1920 samt till Greta Maria från och med den 1 maj 1921.

Med hänsyn till i ärendet återopade omständigheter finner även riksdagen billigt, att af Sandebergs änka och minderåriga barn beredas någon pensionsförhöjning; och har riksdagen i sådant avseende icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

36:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 10 mars 1922 avlåten proposition nr 158 under punkterna 1:o—4:o

föreslagit får riksdagen, under erinran jämväl om tidigare fattade beslut i liknande fall, anmäla, att riksdagen medgivit,

a) att skrädderarbetaren vid Jönköpings regementets intendenturverkstäder Karl Gustaf Dolk må från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av fyrahundra kronor;

b) att arbetsförmannen vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg Johan August Fredriksson må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid ammunitionsfabriken, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av ettusen kronor;

c) att skrädderiföreståndaren vid Skånska dragonregementets intendenturverkstäder Hans Wollman må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av niohundra kronor; samt

d) att förestånderskan för Svea livgardes linnereparationsverkstad Johanna Sofia Wennström må från och med månaden näst efter den, under vilken hon entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av femhundra kronor.

37:o) I en till riksdagen den 14 mars 1922 avlåten proposition nr 159 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att kanslisekreteraren i Kungl. Maj:ts kansli, amanuensen i försvarsdepartementet friherre Olof Tryggve Hermelin må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådd ålder av 67 år entledigas från sin anställning i nämnda departement, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,350 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och får sålunda anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

38:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 185 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av ett propo-

sitionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att fortifikationsarbetaren vid Älvsborgs fästning Jöns Pettersson må från och med dagen näst efter den, då han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

39:o) I en den 21 mars 1922 avlåten proposition nr 233 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att maskinisten Per Erik Engströms änka Anna Maria Engström, född Magnusson, och makarnas minderåriga barn Erik Martin, Ellen Maria samt Elsa Margareta må från och med den 1 februari 1922 komma i åtnjutande av understöd å allmänna indragningsstaten, änkan, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, med 200 kronor årligen samt ett vart av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med 40 kronor årligen.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

40:o) I en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition nr 192 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att ett vart av avlidne extra vaktmästaren vid arméförvaltningens fortifikationsdepartements kasernbyrå Claes Gustaf Hultgrens och hans änka Karin Charlotta Hultgrens, född Bergqvist, minderåriga barn Margit Charlotta, Ingrid Anna Margareta, Brita Maria samt Ann-Marie må från och med den 1 januari 1922 till och med det år, varunder det fyller 18 år, komma i åtnjutande av understöd å allmänna indragningsstaten med 140 kronor årligen.

Även riksdagen finner det vara billigt, att något understöd av statsmedel beredes Hultgrens efterlevande; och har riksdagen i likhet med de i ärendet hörda myndigheterna ansett lämpligt, att detta understöd beviljas från allmänna indragningsstaten i form av uppfostringsbidrag åt makarna Hultgrens minderåriga barn. Beträffande de sålunda ifrågasatta bidragens storlek ansluter sig riksdagen till departementschefens förslag, att understöden beräknas till de belopp, som skolat tillkomma barnen utan pensionsberättigad moder, därest fadern varit delaktig i civilstatens änke- och pupillkassa. I avseende härå må

emellertid erinras, att enligt bestämmelserna i reglementet för nämnda kassa § 9) pensionen för pensionsberättigade barn, då änkan ej är pensionsberättigad, utgår för år räknat med hela den änka ensam tillkommande pension, förhöjd med fyrtio procent, därest barnen äro tre, samt därutöver med tio procent för varje ytterligare barn. Då Hultgrens delaktighetsbelopp i förenämnda kassa, därest han i egenskap av vaktmästare blivit i densamma delaktig, skulle hava utgjort 300 kronor, skulle sålunda enligt den föreslagna beräkningsgrunden det barnen tillkommande understödsbeloppet utgöra sammanlagt 450 kronor. Mot detta belopp har riksdagen icke funnit anledning till erinran. Riksdagen har därför beslutit, att understöden må utgå i enlighet med de i reglementet för civilstatens änke- och pupillkassa stadgade grunderna för pension till pensionsberättigade barn utan pensionsberättigad moder. Dock hava, på sätt tidigare i liknande fall ägt rum, understöden bestämts att utgå endast intill utgången av det kalenderår, under vilket vederbörande uppnår 18 års ålder, samt att åtnjutas först från och med den 1 januari 1922.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, medgivit, att till avlidne vaktmästaren vid arméförvaltningens fortifikationsdepartements kasernbyrå Claes Gustaf Hultgrens och hans änka Karin Charlotta Hultgrens, född Bergqvist, minderåriga barn Margit Charlotta, Ingrid Anna Margareta, Brita Maria samt Ann-Marie må från och med den 1 januari 1922 jämlikt grunderna i reglementet för civilstatens änke- och pupillkassa den 15 december 1916 från allmänna indragningsstaten utgå pension med det belopp, som skulle hava tillkommit dem, därest de utan pensionsberättigad moder varit berättigade till pension från nämnda kassa; dock att pensionsrätten skall upphöra med utgången av det år, under vilket vederbörande barn uppnår aderton års ålder.

41:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen måtte bevilja f. d. murareförmannen vid Karlsborgs fästning Sven Johan Qvist ett tillägg till förut beviljad pension av 300 kronor, sålunda en sammanlagd årlig pension av 600 kronor från och med innevarande år».

Av handlingarna i ärendet framgår, att Qvist, som är född den 14 september 1851 och under 32 år varit anställd vid Karlsborgs fästningsbyggnad, genom beslut av 1904 års riksdag jämte tre andra arbetare därstädes tillerkänts en årlig pension av 300 kronor att under hans

återstående livstid utgå från allmänna indragningsstaten. Av den då förebragta utredningen framgick, att Qvist på grund av ett olycksfall i tjänsten och sjuklighet fått sin arbetsförmåga i högst betydlig grad nedsatt. Denna pension synes emellertid närmast hava haft karaktären av ett understöd, som ansågs böra lämnas honom efter långvarig och trogen tjänst. Av nu tillgängliga handlingar framgår, att Qvist vid ej mindre än två särskilda tillfällen genom olycksfall i arbetet ådragit sig allvarliga skador, vilka, enligt vad ett nyligen utfärdat läkarbetyg utvisar, gjort honom oförmögen att i nämnvärd mån genom arbete bidra till sitt uppehälle. Under sådana förhållanden har riksdagen, i betraktande jämväl av hans höga ålder, ansett billigheten påkalla en förhöjning av understödet. Med hänsyn till det pensionstillägg jämte dyrtidstillägg därå, som torde tillkomma Qvist, sedan Eders Kungl. Maj:ts genom proposition nr 125 i sådant hänseende framställda förslag vunnit riksdagens bifall, har denna förhöjning likväl ansetts böra begränsas till 150 kronor årligen. Det sålunda förhöjda understödet har anvisats att från och med innevarande år utgå från allmänna indragningsstaten.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att förre murareförmannen vid Karlsborgs fästningsbyggnad Sven Johan Johannesson Qvist, Karlsborg, må utöver honom av 1904 års riksdag beviljad pension till belopp av 300 kronor, från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ytterligare etthundrafemtio kronor.

IV. Ang. socialdepartementet.

42:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 189 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—3:o hemställt.

a) I punkt 1:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att polismannen Wilhelm Svedlund må från och med månaden näst efter den, varunder han efter fyllda 65 år avgår från sin befattning såsom polisman i Solna socken, under sin återstående livstid från allmänna

indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av 800 kronor, under villkor att pension till lika stort belopp utgår från Solna kommun.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

b) I punkt 2:o) har hemställts, att riksdagen må medgiva, att polismannen Axel Theodor Brantingson må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning såsom polisman, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av 500 kronor, under villkor att pension till lika stort belopp utgår från landsting, kommuner eller enskilda.

Riksdagen anmäler att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

c) Under punkt 3:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att extra provinsialläkaren Anders Hollierz' änka Olga Hollierz, född Strandberg, och hans dotter Dagny Andrea må, räknat från och med den 1 januari 1921, från allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med 500 kronor, så länge hon förbliver ogift, och dottern med 200 kronor intill utgången av det år, varunder hon uppnått 18 års ålder.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

V. Ang. ecklesiastikdepartementet.

43:o) I en till riksdagen avlåten, den 24 februari 1922 dagtecknad proposition nr 102 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att till Laura Löwenhielm må från och med månaden näst efter den, varunder hon, efter den 2 oktober 1922 uppnådd ålder av sextio år, frånträder sin befattning vid de enskilda läroanstalternas vikariatskassa, från allmänna indragningsstaten utgå en tilläggs pension till sådant belopp, att densamma — tillika med pension från svenska lärarinnornas pensionsförening och tilläggs pension jämlikt kungörelsen den 31 december 1917 angående tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna (nr 965), sådan densamma lyder enligt kungörelsen den 18 november 1921 (nr 702) — uppgår till 1,800 kronor.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden

för ovan angivna dag anförts har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

44:o) I en till riksdagen den 3 mars 1922 avlåten proposition nr 117 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o)—4:o) hemställt.

a) I punkt 1:o) av sagda proposition har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att biträdande tjänstemannen vid kungl. biblioteket, förre godsägaren Herman Brulin må från och med ingången av år 1922 under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av 1,000 kronor.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts har riksdagen ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag, varför riksdagen anmäler, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

b) Under punkt 2:o) har hemställts, att riksdagen må medgiva, att förste vaktmästaren vid nationalmuseum Carl Niklas Gullins änka Anna Kristina Albertina Gullin, född Rohnström, må från och med den 1 mars 1921 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, varför riksdagen anmäler, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

c) I punkt 3:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att riksantikvarien Karl Bernhard Salin må i pensionsavseende räkna sig till godo den tid från och med den 1 januari 1903 till och med den 31 mars 1913, varunder han varit dels intendent vid nordiska museets avdelning på Lejonslätten, dels styresman för nordiska museet och Skansen.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts såsom stöd för ifrågavarande framställning har riksdagen ansett sig böra bifalla densamma. Riksdagen får sålunda anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

d) I punkt 4:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att lärarna vid förutvarande fackskolan för finare smides- och metallindustri

i Eskilstuna Erik Carlsson och Carl Oskar Åhrberg må från och med månaden näst efter den, varunder de frånträtt sina befattningar, under sin återstående livstid uppbära årlig pension å allmänna indragningsstaten, Carlsson med 1,020 kronor och Åhrberg med 680 kronor, under villkor att de från samma tidpunkt erhålla årlig pension av Eskilstuna stad, Carlsson med 380 kronor och Åhrberg med 255 kronor.

Mot förslaget om statsbidrag för pensionering av Carlsson har någon erinran icke gjorts. Ej heller riksdagen har haft någon anledning till anmärkning mot detsamma. Beträffande den ifrågasatta pensionen åt Åhrberg har anmärkts, att han, som vore endast 52 år gammal, icke uppnått den ålder, som i allmänhet fordrades för pension åt övningsslärare, och att tvekan fördenskull kunde uppstå, huruvida statsbidrag till hans pensionering borde utgå. Riksdagen anser sig emellertid böra framhålla, att Åhrberg, såsom också framgår av handlingarna, innehar ej mindre än 31 tjänstår, vartill kommer, att han genom en åtgärd från statens sida nu berövats sin anställning. Under sådana förhållanden finner riksdagen billigt, att staten bidrager till hans pensionering; och har riksdagen beträffande det föreslagna pensionsbeloppet ej funnit anledning till erinran.

Riksdagen anmäler sålunda, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

45:o) I en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition nr 187 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att en var av förutvarande överläraren vid tekniska skolan i Stockholm Carl Henrik Österberg, förre extra läraren vid nämnda skola Per Malmén samt vaktmästaren vid samma skola Carl Gustaf August Agrén må under sin återstående livstid uppbära årlig pension å allmänna indragningsstaten, Österberg med 3,000 kronor, räknat från och med den 1 oktober 1921, Malmén med 500 kronor, likaledes räknat från och med den 1 oktober 1921 samt Agrén med 1,100 kronor, räknat från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller avsked från sin innehavande vaktmästarbefattning.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för ovan angivna dag anförts har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

VI. Ang. jordbruksdepartementet.

46:o) I en till riksdagen avlåten, den 3 februari 1922 dagtecknad proposition nr 54, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

a) I punkt 1 har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att f. d. föreståndaren för centralanstaltens för försöksväsendet på jordbruksområdets avdelning för lantbruksbotanik, professorn Jakob Eriksson må, utöver honom nu tillkommande årlig pension av 4,000 kronor, från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid uppbära en årlig tilläggspension från allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att sammanlagda pensionsbeloppet uppgår till 5,600 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke av riksdagen bifallits.

b) I punkt 2 har hemställts, att riksdagen må medgiva, att f. d. domänintendenten i Jönköpings län Oskar Erickson må från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid uppbära en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 2,200 kronor.

Även riksdagen anser det vara billigt, att pension av statsmedel beredes Erickson. Beträffande pensionsbeloppets storlek har riksdagen emellertid av skäl, som anförts i domänstyrelsens och statskontorets i ärendet avgivna utlåtanden, ansett detsamma böra bestämmas till 2,000 kronor, eller samma pensionsbelopp, som tidigare av riksdagen beviljats åt domänintendenter.

På grund härav får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, medgivit, att f. d. domänintendenten i Jönköpings län Oskar Erickson må från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid uppbära en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av två tusen kronor.

c) I punkt 3 har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att, därest kommissionslantmätaren Bror Eberhard Svante Ultimus Engdahl före den 1 augusti 1922 ingiver ansökning om avsked från innehavande befattning inom lantmäteristaten från senast sagda dag, Engdahl må från

och med avskedet under sin återstående livstid, utöver honom såsom kommissionslantmätare tillkommande pension, uppbära en årlig tilläggs-pension från allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att sammanlagda pensionsbeloppet uppgår till 2,400 kronor för år.

I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att, därest kommissionslantmätaren Bror Eberhard Svante Ultimus Engdahl före den 1 augusti 1922 ingiver ansökning om avsked från innehavande befattning inom lantmäteristaten från senast sagda dag, Engdahl må från och med avskedet under sin återstående livstid, utöver honom såsom kommissionslantmätare tillkommande pension, uppbära en årlig tilläggs-pension från allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att sammanlagda pensionsbeloppet uppgår till 3,200 kronor för år.»

Även riksdagen finner det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att Engdahl vid avskedet beredes något understöd utöver den honom lagligen tillkommande pensionen. Vad beträffar storleken av den ifrågasatta tilläggs-pensionen, har densamma med hänsyn till Engdahls synnerligen långvariga tjänstgöring såsom lantmätare och övriga i ärendet anförda omständigheter ansetts böra bestämmas till något högre belopp än det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna; och har riksdagen i detta avseende funnit sig böra bifalla det i motionen framställda förslaget, vilket överensstämmer med vad lantmäteristyrelsen i sitt uti ärendet avgivna utlåtande hemställt.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med bifall till förevarande motion medgivit, att, därest kommissionslantmätaren Bror Eberhard Svante Utimus Engdahl före den 1 augusti 1922 ingiver ansökning om avsked från innehavande befattning inom lantmäteristaten från senast sagda dag, Engdahl må från och med avskedet under sin återstående livstid, utöver honom såsom kommissionslantmätare tillkommande pension, uppbära en årlig tilläggs-pension från allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att sammanlagda pensionsbeloppet uppgår till tre tusen två hundra kronor för år.

d) I punkt 4 har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att snickaren Magnus Sjöström må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, dock tidigast från och med den 1 januari 1922, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 400 kronor.

Riksdagen har på de i statsrådsprotokollet anförda skälen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

e) Under punkt 5 har hemställts, att riksdagen må medgiva, att avlidne förre kartografen Nils Axel Ahlbergs änka Emma Ahlberg, född Köhler, må från och med den 1 augusti 1921, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, åtnjuta årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 500 kronor.

Riksdagen har på de i statsrådsprotokollet anförda skäl bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

f) I punkt 6 har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att avlidne lantmäteriauskultanten Carl Fredrik Grafströms änka Sofia Kristina Grafström må från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av 500 kronor.

Under erinran om att föreliggande förslag står i överensstämmelse med av riksdagen tidigare i liknande fall fattade beslut, anmäler riksdagen, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

g) I punkt 7 föreslås, att riksdagen må medgiva, att vaktmästaren vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet E. J. Sällbergs änka Ingrid Lisa Sällberg må från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, åtnjuta årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 300 kronor.

Under erinran om av 1921 års riksdag i ett liknande fall fattat beslut anmäler riksdagen, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

h) I punkt 8 har hemställts, att riksdagen må medgiva, att avlidne förre tillsyningsmannen vid fiskodlingsanstalten i Finspång Nils Johnssons änka Johanna Johnsson, född Olsson, må från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, åtnjuta årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 250 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och sålunda bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

47:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen ville bevilja änkan Klara Larsson, Flyinge, en årlig pension av 400 kronor att utgå från och med innevarande år».

I likhet med statskontoret, som i ärendet avgivit utlåtande, anser riksdagen någon pension för änkan Larsson icke böra ifrågakomma, då hon lärer få antagas kunna själv försörja sig. Häremot synes i betraktande av föreliggande omständigheter billigheten bjuda, att, såsom riksdagen i några likartade fall beslutit, hjälp må utgå av statsmedel i form av uppfostringsbidrag för barnen; och hava understöden bestämts till 100 kronor årligen för vardera av barnen att utgå från och med den 1 januari 1922 intill utgången av det år, under vilket barnet uppnår 18 års ålder.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att vardera av avlidne stallbetjanten Edvard Larssons omyndiga barn Elly Linea och Vera Allis må från och med den 1 januari 1922 till och med det kalenderår, under vilket barnet uppnår 18 års ålder, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av etthundra kronor.

48:o) I en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition nr 190 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o)—3:o) hemställt.

a) I punkt 1:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att avlidne lantbrukskonsulenten i England, civilingenjören Fredrik Bagges änka Jeanne Louise Emerence Bagge, född Bagge, samt bemälda makars barn Claude Gustaf Jean och Cyril Fredrik må från och med den 1 oktober 1921 från allmänna indragningsstaten åtnjuta årliga pensioner, änkan under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, till belopp av 1,000 kronor och ett vart av barnen till och med det år, under vilket det fyller 18 år, till belopp av 250 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

b) Under punkt 2:o) har hemställts, att riksdagen må medgiva, att förre geologen vid Sveriges geologiska undersökning Eugène Svedmarks änka Sigrid Sofia Svedmark, född Lindman, må från och med den 1 februari 1922 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, åtnjuta årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 800 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, varför riksdagen anmäler, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning av riksdagen bifallits.

c) Under punkt 3:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att chefen för Flyinge hingsdepå, f. d. översten i armén August Herman af Petersens må från och med månaden näst efter den, vari avsked från befattningen såsom chef för Flyinge hingstdepå varder honom beviljat, under sin återstående livstid åtnjuta, utöver till honom utgående officerspensioner å sammanlagt 2,240 kronor, pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 2,260 kronor årligen.

Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst har riksdagen icke velat motsätta sig, att af Petersens beredes en tilläggspension till det belopp, som av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatts. Riksdagen får sålunda anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning av riksdagen bifallits.

Stockholm den 9 juni 1922.

Med undersåtlig vörndnad.
